

Nr 521

Namnlag;

given Stockholms stoff den 11 oktober 1963.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna som följer.

I. Om släktnamn

Barns förvärv av släktnamn

1 §.

Barn i äktenskap förvärvar vid födelsen faderns släktnamn.

Barn under aderton år, som erhåller äktenskaplig börd genom att föräldrarna ingå äktenskap med varandra, förvärvar därvid faderns släktnamn. Får barn äktenskaplig börd sedan det fyllt aderton år, äger barnet genom anmälan hos pastor antaga faderns släktnamn.

Barn i äktenskap, som ej fyllt aderton år, må genom anmälan hos pastor antaga det släktnamn modern hade som ogift, såframt rätten funnit namnbytet vara förenligt med barnets bästa. Har barn i äktenskap fyllt aderton år må barnet, om särskilda skäl äro därtill, efter ansökan hos namnmyndigheten erhålla släktnamn som nu sagts.

2 §.

Barn utom äktenskap förvärvar vid födelsen moderns släktnamn. Har modern förvärvat sitt namn genom vigsel eller genom anmälan som avses i 6 § andra stycket, må barnet genom anmälan hos pastor antaga det släktnamn modern hade som ogift.

Är barnet trolovningsbarn eller har fadern medgivit att det förvärvar hans namn, må barnet genom anmälan hos pastor antaga faderns släktnamn.

3 §.

Den som antages till adoptivbarn förvärvar därigenom adoptantens eller, om han adopteras av makar, adoptivfaderns släktnamn, såframt ej rätten tillåter, att han behåller det släktnamn han hade före adoptionen. Har adoptivbarn behållit sitt tidigare släktnamn, må barnet senare genom anmälan hos pastor antaga det släktnamn, som barnet enligt vad nyss sagts ägt förvärva genom adoptionen.

¹ Prop. 1963: 37; L:U 31; Rskr 307.

Barn, som adopterats av makar och som ej fyllt aderton år, må genom anmälan hos pastor antaga det släktnamn adoptivmodern hade som ogift, såframt rätten funnit namnbytet vara förenligt med barnets bästa. Av makar adopterat barn som fyllt aderton år må, om särskilda skäl äro därtill, efter ansökan hos namnmyndigheten erhålla släktnamn som nu sagts.

Adoptivbarn som förvärvat adoptants släktnamn må framför detta bära det släktnamn barnet hade före adoptionen. Har adoptivbarnet behållit sitt tidigare släktnamn, må barnet framför detta bära det namn, som barnet enligt första stycket ägt förvärva genom adoptionen. Anmälan om tilläggsnamn som nu sagts må göras hos pastor.

4 §.

Barn under aderton år, vars moder är gift med annan än barnets fader, må genom anmälan hos pastor antaga styvfaderns släktnamn, om denne samtycker därtill och rätten funnit namnbytet vara förenligt med barnets bästa.

Vad nu sagts skall ock gälla i fråga om adoptivbarn och adoptivmoders man, som ej tillika är barnets adoptivfader.

5 §.

Barn under aderton år, som för fostran och vård stadigvarande omhändertagits av annan än barnets föräldrar, må genom anmälan hos pastor antaga fosterfaderns eller, i fall då barnet omhändertagits av ensamstående kvinna, fostermoderns släktnamn, om den vars namn avses samtycker därtill och rätten funnit namnbytet vara förenligt med barnets bästa.

Hustrus förvärv av släktnamn

6 §.

Hustru förvärvar vid vigseln mannens släktnamn, om hon icke dessförinnan till pastor eller vigselförrättaren anmält, att hon ämnar behålla det släktnamn hon hade som ogift. Anmälningen må i stället avse annat släktnamn som tillkom henne vid äktenskapets ingående, om namnmyndigheten efter ansökan funnit särskilda skäl föreligga att hon behåller detta släktnamn.

Har hustru behållit henne tidigare tillkommande släktnamn, må hon under äktenskapet genom anmälan hos pastor antaga mannens släktnamn.

Hustru som förvärvat mannens släktnamn må framför detta bära det släktnamn hon hade som ogift. Har hustru behållit henne tidigare tillkommande släktnamn, må hon framför detta bära mannens släktnamn. Anmälan om sådant tilläggsnamn må göras hos pastor. Vad nu sagts om tilläggsnamn gäller även beträffande änka och fränskild hustru.

7 §.

Upplöses äktenskap genom äktenskapsskillnad eller genom mannens död, må hustru, som förvärvat mannens släktnamn, genom anmälan hos pastor återtaga det släktnamn hon hade som ogift. Detsamma gäller, om hustru vid återgång av äktenskap tillåtits behålla mannens släktnamn.

Förvärv av släktnamn i andra fall

8 §.

Svensk medborgare, vars släktnamn icke är tillräckligt särskiljande eller eljest är mindre tjänligt, äger efter ansökan hos namnmyndigheten erhålla annat släktnamn.

Rätt att efter ansökan erhålla släktnamn tillkommer ock svensk medborgare, som saknar sådant namn.

Lika med svensk medborgare anses utlänning, som är gift med svensk medborgare. Annan utlänning, som stadigvarande vistas här i riket, äger, om skäl äro därtill, erhålla släktnamn enligt vad nu är sagt.

9 §.

Såsom nytt släktnamn må godkännas endast namn, som till bildning, uttal och stavning överensstämmer med inhemskt språkbruk. Har sökanden utländskt släktnamn, må dock namn som innebär en anpassning av namnet till svenskt språk godkännas.

Namn som är i bruk såsom förnamn må godkännas som nytt släktnamn endast om särskilda skäl äro därtill.

Såsom nytt släktnamn må ej godkännas namn, vilket kan uppfattas såsom benämning på järnvägsstation eller postanstalt eller annan dylik beteckning och därigenom medföra olägenhet eller som eljest är ägnat att vilseleda allmänheten. Ej heller må godkännas namn, som kan väcka anstöt eller som kan antagas leda till obehag för bäraren.

10 §.

Såsom släktnamn må ej godkännas namn, som lätt kan förväxlas med

1. annan tillkommande släktnamn eller ock släktnamn, vilket annan enligt lag äger rätt att förvärva eller eljest bära;

2. allmänt känt släktnamn, vilket tillkommit utdöd släkt;

3. allmänt känt utländskt släktnamn;

4. annans konstnärnamn eller likartat namn, som är allmänt känt;

5. beteckning för stiftelse, ideell förening eller därmed jämförlig sammanslutning;

6. annans här i riket skyddade firma eller varumärke eller ock annat kännetecken, som i näringsverksamhet här i riket inarbetats för annan.

Har någon efter ansökan förvärvat nytt släktnamn, utgör vad i första stycket under 1 stadgas ej hinder för hans föräldrar, syskon eller syskons barn att med hans samtycke efter ansökan hos namnmyndigheten erhålla namnet. Har det ursprungliga förvärvet gjorts av flera, erfordras samtycke av dem alla.

11 §.

Den som efter födelsen förvärvat släktnamn må, om särskilda skäl äro därtill, efter ansökan hos namnmyndigheten erhålla honom tidigare tillkommande släktnamn, såframt han ej enligt vad i 15—18 §§ stadgas förlorat detta namn.

12 §.

Äro synnerliga skäl därtill, må namnmyndigheten bifalla ansökan om förvärv av släktnamn, ehuru hinder föreligger enligt 8—10 §§. Avser ansökningen barn, som ej fyllt aderton år, må namnmyndigheten uppställa som villkor för bifall, att rätten funnit namnbytet vara förenligt med barnets bästa.

Gemensamma bestämmelser om förvärv av släktnamn

13 §.

Förvärva makar släktnamn, tillkommer namnet jämväl makarnas barn och adoptivbarn, som hava makarnas namn, stå under makarnas vårdnad och icke fyllt aderton år. Förvärvar någon eljest släktnamn efter ansökan hos namnmyndigheten eller genom annan anmälan hos pastor än som avses

i 6 och 7 §§, tillkommer namnet jämväl hans barn och adoptivbarn, som hava hans namn och icke fyllt aderton år, såvida han ensam har vårdnaden. Har någon efter ansökan förvärvat nytt släktnamn, må hans barn eller adoptivbarn, som ej enligt första stycket förvärvat samma namn, så ock dess avkomling med hans samtycke genom anmälan hos pastor antaga namnet. Har namnet förvärvats av makar, erfordras samtycke av dem båda.

14 §.

Hava makar samma släktnamn, kunna de endast gemensamt förvärva annat släktnamn; dock må hustrun efter prövning enligt 11 § ensam förvärva henne tidigare tillkommande släktnamn.

Förlust av släktnamn

15 §.

Förklaras någon icke hava äktenskaplig börd och har hans moder annat släktnamn än mannen, förlorar han dennes släktnamn och förvärvar i stället moderns släktnamn. Om synnerliga skäl äro därtill, må dock rätten tillåta att han behåller mannens namn.

Häves adoptivförhållande, förlorar adoptivbarnet adoptantens släktnamn och återförvärvar det namn barnet hade före adoptionen. Om synnerliga skäl äro därtill, må dock rätten tillåta att barnet behåller adoptantens namn.

Dömes till återgång av äktenskap, förlorar hustrun släktnamn som hon enligt 6 § första eller andra stycket förvärvat och återförvärvar det släktnamn hon hade före äktenskapet. Om synnerliga skäl äro därtill, må dock rätten tillåta att hon behåller mannens namn.

16 §.

Har någon i annat fall än som avses i 15 § genom anmälan hos pastor förvärvat släktnamn, som rätteligen icke tillkommer honom, skall rätten på talan av den vars namn han förvärvat förklara honom namnet förlustigt, om ej synnerliga skäl äro att han må behålla det. Den som enligt vad nu sagts förlorar namn återförvärvar det släktnamn han hade före anmälingen.

17 §.

Har någon efter ansökan hos namnmyndigheten erhållit släktnamn enligt vad i 8 eller 12 § sägs och lider annan förfång till följd av sådan risk för förväxling som avses i 10 § första stycket 1, 3, 4, 5 eller 6, skall rätten på talan av denne förklara den som erhållit namnet detta förlustigt, om ej synnerliga skäl äro att han må behålla det. Den som sålunda förlorar namn återförvärvar det släktnamn han förut hade.

18 §.

Förlorar någon släktnamn enligt vad i 15—17 §§ stadgas, skall tillika, såframt talan föres därom, den som förvärvat eller eljest äger bära hans namn av rätten förklaras detta förlustigt, om ej synnerliga skäl äro att han må behålla namnet. Har någon som enligt 16 eller 17 § bort gå släktnamn förlustigt avlidit, må den som förvärvat eller eljest äger bära hans namn ändock förklaras namnet förlustigt enligt vad nyss sagts.

Förklaras någon enligt första stycket släktnamn förlustigt, skall rätten med tillämpning av 1—7 §§ fastställa det namn som förvärvats i stället för det förlorade.

Särskilt skydd för egenartat släktnamn

19 §.

Har någon förvärvat egenartat släktnamn, må namn som lätt kan förväxlas därmed icke bäras av annan, med mindre han enligt vad i denna lag stadgas kan åberopa rätt till namnet, eller han eller hans släkt av ålder eller eljest enligt ortens sed burit det såsom tillnamn.

Ej må någon obehörigen, till förfång för den som förvärvat egenartat släktnamn, i näringsverksamhet använda firma, varumärke eller annat kännetecken, som lätt kan förväxlas med namnet. Lika med firma anses beteckning för stiftelse, ideell förening eller därmed jämförlig sammanslutning.

Släktnamn anses som egenartat, om det är ägnat att utmärka tillhörighet till viss släkt.

20 §.

Har konstnärsnamn eller likartat namn blivit allmänt känt eller har kännetecken som sägs i 19 § andra stycket inarbetats, må utan hinder av vad som stadgas i 19 § rätt därtill bestå vid sidan av äldre rätt till egenartat släktnamn med vilket konstnärsnamnet eller kännetecknet lätt kan förväxlas, såframt namnhavaren ej inom rimlig tid inskridit mot användningen därav.

I fall som nu sagts må rätten efter vad som finnes skäligt föreskriva, att konstnärsnamnet eller kännetecknet må användas endast på särskilt sätt.

21 §.

Talan om fastställelse huruvida rätt till egenartat släktnamn består eller icke består eller huruvida visst förfarande utgör intrång i sådan rätt eller ej, må av domstol upptagas till prövning, där ovisshet råder om förhållandet och denna länder käranden till förfång.

22 §.

Gör någon intrång i annans rätt till egenartat släktnamn, är han, om han insett eller bort inse att hans förfarande länder namnhavaren till förfång, pliktig att till denne utgiva ersättning för lidande och annan skada.

II. Om förnamn

23 §.

Barn skall, om det lever, givas förnamn inom sex månader efter födelsen.

Har förnamn givits annorledes än vid dop inom svenska kyrkan, skall namnet före utgången av nämnda tid anmälas hos pastor.

24 §.

Äger dop eller motsvarande religiös förrättning rum efter det förnamn givits enligt 23 §, må därvid givas ytterligare förnamn. Sådant namn skall, om det ej givits vid dop inom svenska kyrkan, anmälas hos pastor.

Efter ansökan hos namnmyndigheten må ock eljest, om särskilda skäl äro därtill, den som förvärvat förnamn erhålla ytterligare sådant namn.

25 §.

Om synnerliga skäl äro därtill, må efter ansökan hos namnmyndigheten den som förvärvat förnamn i stället för detta erhålla annat förnamn så ock vinna förklaring, att han ej längre skall bära visst förnamn.

26 §.

Såsom förnamn må ej godkännas namn, som kan väcka anstöt eller som kan antagas leda till obehag för bäraren eller som eljest uppenbarligen icke är lämpligt såsom förnamn.

III. Om förfarandet i mål och ärenden enligt denna lag

Förfarandet vid anmälan

27 §.

Anmälan hos pastor enligt denna lag skall göras i den församling, där den som anmälningen avser är eller skall vara kyrkobokförd eller, om han varken är eller skall vara kyrkobokförd i svensk församling, där han vistas.

Anmälan skall ske muntligen vid personlig inställelse eller skriftligen. Vad nu sagts gäller ock sådan anmälan till vigselförrättare, varom stadgas i 6 §.

28 §.

Finns pastor gjord anmälan ej kunna upptagas, skall han med angivande av grunden därför meddela beslut att anmälningen ej föranleder anteckning i kyrkobok. Meddelas beslutet ej genast i anledning av muntlig anmälan eller är anmälningen skriftlig, skall han ofördröjligen om beslutet underrätta den som gjort anmälningen. I underrättelsen skall angivas vad den som vill fullfölja talan mot beslutet har att iakttaga.

29 §.

Den vars rätt beröres av beslut, som pastor meddelat enligt 28 §, eller av annan åtgärd, som pastor vidtagit i namnärende, må söka ändring däri. Talan föres hos domkapitlet genom besvär.

Talan mot domkapitlets beslut i fråga, som enligt första stycket dragits under dess prövning, föres hos Konungen genom besvär.

Förfarandet vid ansökan hos namnmyndigheten

30 §.

Ansökan om namn skall göras skriftligen hos namnmyndigheten och innehålla uppgift om sökandens postadress ävensom de skäl på vilka ansökningen grundas.

Vid ansökningen skall fogas prästbevis med uppgift om sökandens fullständiga namn och födelseid. Avser ansökningen förvärv av släktnamn, skall prästbeviset tillika innehålla uppgift om sökandens civilstånd och barn under aderton år, som står under hans vårdnad och har hans släktnamn.

Vid ansökan skall erläggas avgift till belopp som Konungen föreskriver.

31 §.

Har sökanden icke iakttagit vad om ansökan är föreskrivet eller finner namnmyndigheten eljest hinder föreligga för bifall till ansökningen, skall sökanden föreläggas att inom viss tid avgiva yttrande eller vidtaga rättelse, vid äventyr att ansökningen avskrivs.

Finns namnmyndigheten även efter det yttrande avgivits hinder för bifall föreligga, skall ansökningen avslås, där ej anledning förekommer att giva sökanden nytt föreläggande.

32 §.

Äro i fall som i 8 eller 12 § sägs ansökningshandlingarna fullständiga och finnes ej hinder föreligga för bifall till ansökningen, skall den av namnmyndigheten kungöras i allmänna tidningarna.

Den som vill framställa invändning mot ansökningsärendet skall göra detta skriftligen till namnmyndigheten inom en månad från kungörelsedagen.

33 §.

Efter utgången av tid, som sägs i 32 §, skall namnmyndigheten företaga ansökan enligt 8 eller 12 § till fortsatt prövning.

34 §.

Sedan slutligt beslut i ansökningsärendet fattats, skall namnmyndigheten därom underrätta sökanden och den som i behörig ordning framställt invändning mot ansökningsärendet. Om talan må föras mot beslutet, skall underrättelsen innehålla uppgift om skälen för beslutet samt vad som skall iakttagas vid fullföljd av talan.

35 §.

Klagan över namnmyndighetens slutliga beslut i ansökningsärendet må föras av sökanden ävensom, i fall då ansökan bifallits oaktat invändning framställts i behörig ordning, av den som gjort invändningen. Klagan föres genom besvär, som skola hava inkommit till namnmyndigheten inom en månad från beslutets dag.

För prövning av besvär skall hos namnmyndigheten finnas särskild besvärsavdelning. Avdelningen är beslutför med tre ledamöter, av vilka minst två skola vara rättskunniga.

Över besvärsavdelningens beslut må klagan icke föras.

36 §.

Har ansökan om namn bifallits, skall namnmyndigheten sedan beslutet vunnit laga kraft utfärda namnbevis till sökanden.

Förfarandet inför domstol

37 §.

Ansökan om förklaring att namnbyte, som avses i 1 § tredje stycket, 3 § andra stycket, 4, 5 eller 12 §, är förenligt med barnets bästa upptages av den rätt som har att upptaga fråga rörande vårdnaden om barnet.

38 §.

I ärende som avses i 37 § skall rätten, där så kan ske, höra den vars släktnamn barnet har och den vars släktnamn barnet avses skola förvärva, även om de icke äro vårdnadshavare. Har barnet fyllt tolv år skall, om det finnes lämpligt, jämväl barnet höras. Äro skäl därtill, skall yttrande inhämtas från barnavårdsnämnden.

39 §.

Sådan tvist angående släktnamn, varom talan må föras i särskild rättegång, instämnes till den domstol, där den mot vilken talan väckes skall svara i tvistemål i allmänhet. Finnes icke sålunda behörig domstol, väckes talan vid Stockholms rådhusrätt.

Talan som avses i 17 § så ock talan enligt 18 § mot någon, som enligt 13 § förvärvat av annan efter ansökan hos namnmyndigheten erhållit släktnamn, må ej väckas senare än fem år efter det beslutet i anledning av ansökningsärendet vunnit laga kraft.

Särskilda bestämmelser

40 §.

Medgivande av fader att barn utom äktenskap antager hans släktnamn må lämnas samtidigt med och på samma sätt som erkännande av fader-

skapet. Föreligger ej medgivande i sådan ordning, när anmälan om namnet sker, lämnas medgivandet muntligen inför pastor, hos vilken anmälningen sker, eller ock skriftligen med vittnen.

41 §.

Samtycke varom förmäles i 4 eller 5 §, så ock samtycke som avses i 13 § andra stycket skall lämnas muntligen inför pastor, hos vilken anmälan om antagande av namnet sker, eller ock skriftligen med vittnen. Samtycke som avses i 10 § andra stycket skall lämnas skriftligen med vittnen.

42 §.

För den som står under annans vårdnad och ej fyllt aderton år göres anmälan eller ansökan av vårdnadshavaren.

43 §.

Namnmyndighet är patent- och registreringsverket.

De närmare föreskrifter som erfordras för tillämpningen av denna lag meddelas av Konungen.

IV. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

44 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1964.

45 §.

Genom denna lag upphäves med de begränsningar som nedan stadgas förordningen den 5 december 1901 angående antagande av släktnamn, så ock vad i övrigt finnes i lag eller särskild författning stridande mot bestämmelserna i denna lag.

Där i lag eller särskild författning förekommer hänvisning till författningsrum, som ersatts genom bestämmelse i denna lag, skall den bestämmelsen i stället tillämpas.

46 §.

1 mom. Släktnamn, vilket vid denna lags ikraftträdande finnes för någon antecknat i kyrkobok, tillkommer denne som om han förvärvat det enligt denna lag.

2 mom. Släktnamn, som någon fått godkänt på sätt anges i § 1 punkt 5 förordningen den 5 december 1901 angående antagande av släktnamn men som ej vid denna lags ikraftträdande är antecknat för honom i kyrkobok, skall tillkomma honom som om han förvärvat namnet enligt denna lag, om han inom ett år från den dag namnet godkändes anmäler det hos pastor till införande i kyrkobok.

Den som vid denna lags ikraftträdande saknar släktnamn äger inom två år därefter antaga sådant namn enligt bestämmelserna i § 1 punkt 3 nyssnämnda förordning. Har han ej inom sagda tid förvärvat släktnamn, skall tillnamn, under vilket han är antecknad i kyrkobok, tillkomma honom såsom släktnamn enligt denna lag.

Kvinna, som är gift när denna lag träder i kraft, äger inom två år från ikraftträdandet genom anmälan hos pastor återtaga det släktnamn hon hade som ogift. Har äktenskap upplösts före lagens ikraftträdande, skall vad i 7 § stadgas äga tillämpning.

3 mom. Vad i denna lag stadgas utgör ej hinder för prövning av sådan före lagens ikraftträdande väckt talan angående ensamrätt till namn, som kunnat föras enligt äldre rätt. I fråga om släktnamn, som godkänts på sätt

angives i § 1 punkt 5 förordningen den 5 december 1901 angående antagande av släktnamn, må talan väckas även efter lagens ikraftträdande, dock ej senare än två år från den dag namnet godkändes.

47 §.

Skall någon enligt denna lag förvärva annans släktnamn och saknar denne sådant namn men finnes för honom i kyrkobok antecknat tillnamn, gäller under den övergångstid, som angives i 46 § 2 mom. andra stycket, förvärfvet detta namn.

Vad i 6 § och 46 § 2 mom. tredje stycket första punkten stadgas om rätt för hustru att behålla eller återtaga släktnamn, som hon hade såsom ogift, skall, om hon saknar eller före äktenskapet saknat sådant släktnamn, under den ovan i första stycket omförmälda övergångstiden i stället gälla tillnamn, som är eller varit för henne såsom ogift antecknat i kyrkobok.

För den som enligt denna paragraf förvärvat eller behållit tillnamn gäller vad i 46 § 2 mom. andra stycket sägs.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 11 oktober 1963.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

(L. S.)

(Justitiedepartementet)

HERMAN KLING

